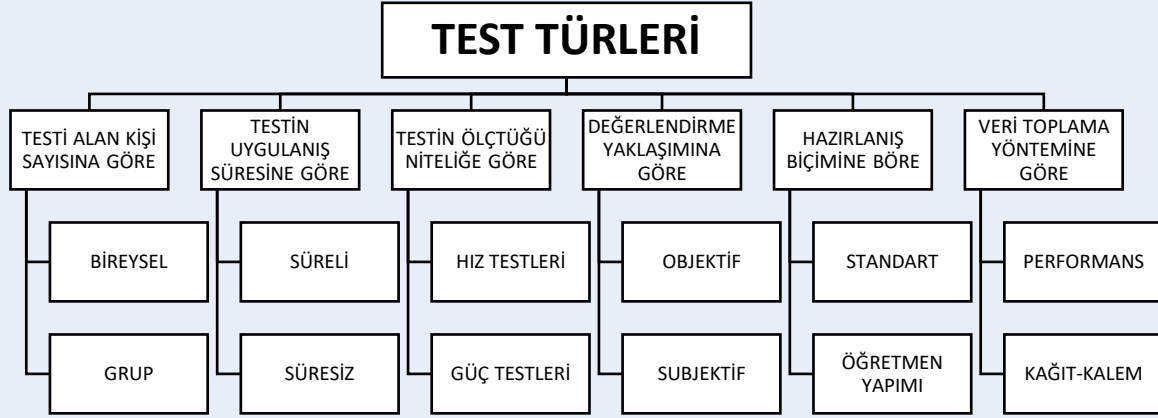

TEST GELİŞTİRME VE MADDE TÜRLERİ

Test: eğitimde bireylerin özelliklerini belirlemeye yönelik ölçme araçlarına verilen genel bir kavramdır.

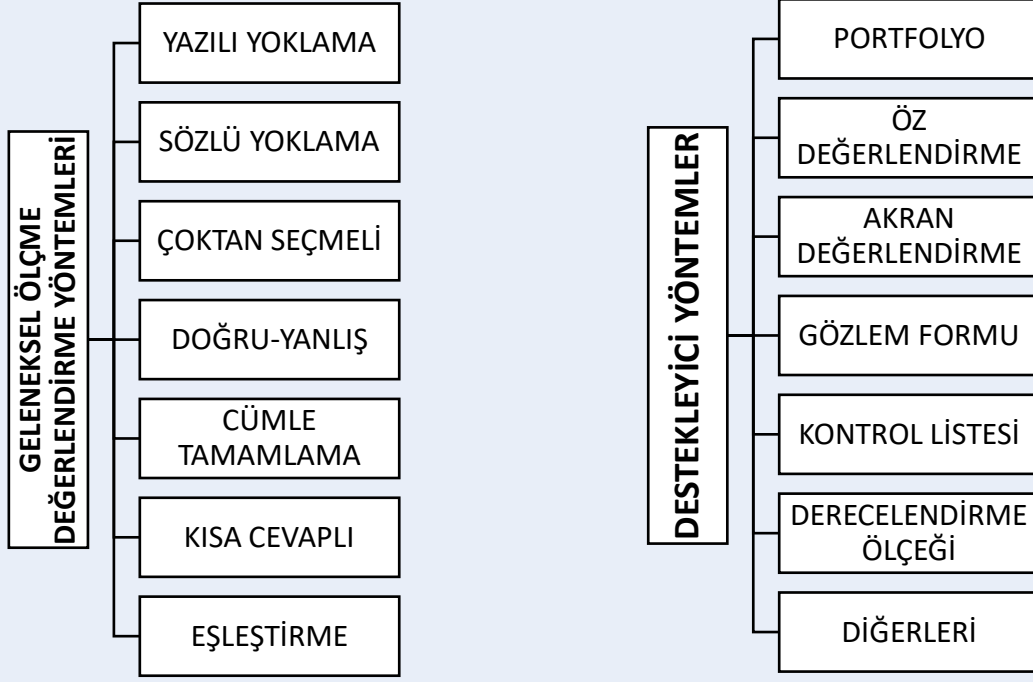

TEST GELİŞTİRME İŞLEM BASAMAKLARI

- a. Amacın belirlenmesi,
- b. Kapsamın belirlenmesi ve belirtke tablosunun oluşturulması,
- c. Denemelik maddelerin / soruların yazılması,
- d. Maddelerin / soruların gözden geçirilmesi (redaksiyon),
- e. Denemelik test formunun hazırlanması,
- f. Testin uygulanması,
- g. Test ve madde istatistiklerinin hesaplanması,
- h. Seçilen maddelerden oluşan nihai formun oluşturulması

Test planı yapımı;

- Sınav amacını belirleme,
- Sınavda yoklanacak davranışları belirleme,
- Sınavı kapsayacak konuları listeleme,
- Sınav gününü belirleme,
- Sınav süresini belirleme,
- Belirtke tablosu hazırlama,
- Madde türünü ve sayısını belirleme,
- Madde güçlüğünü belirleme,
- Madde yazımında izlenecek yolları belirleme,
- Cevap anahtarı oluşturma,
- Sınav yönergesini belirleme,
- Sınavın uygulanması,
- Test istatistiklerinin hesaplanması

DOĞRU-YANLIŞ MADDELERİ

- Hazırlanması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir, sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.
- Şans başarısı yüksektir. İyi yazılmazsa üst düzey zihinsel becerileri ölçmez. Öğrenme eksiklerini belirlemez.

Doğru-yanlış madde yazım kuralları;

- Her madde tek bir fikir belirtmeli,
- Madde kesinlikle doğru ya da kesinlikle yanlış olmalı,
- Olumsuz ifade kullanılmamalı
- İfade kısa, açık ve yalın olmalı,
- Vurgulanmak istenilen sözcük varsa altı çizilmeli,
- Şans başarısını engellemek için yanlışın ne olduğunun belirtilmesi istenmeli,
- Doğru ve yanlış maddelerin sıralanışı rastgele olmalı, örüntü içermemeli,
- İfadeler aynı uzunlukta olmalı,
- Olumsuz ifade varsa altı çizilmeli,
- Asla, daima, hiçbiri, tümü, genellikle, zaman zaman, sıklıkla gibi ifadeler kullanılmamalı,
- Üst düzey becerileri ölçmek için tablo, grafik, harita vb. kullanılmalı.

EŞLEŞTİRME MADDELERİ

- Hazırlanması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir, sistematik hata karışma olasılığı pek yoktur.
- Şans başarısı yüksektir. İyi yazılmazsa üst düzey zihinsel becerileri ölçmez. Öğrenme eksiklerini belirlemez.

Eşleştirme maddeleri yazım kuralları;

- Yönerge yazılmalı,
- Seçeneklerin birden fazla kullanımı hakkında bilgi verilmesi,
- Öncüller ve cevaplar eşit sayıda olmamalı,
- Öncüller ve seçenekler benzeşik öğelerden oluşmalı,
- Madde sayısı en az 6, en fazla 15 olmalı,
- Maddelerin tümü aynı sayfada bulunmalı,
- Cevaplar kelime listesi ise alfabetik sıraya göre düzenlenmelidir.

ÇOKTAN SEÇMELİ MADDELER

Hazırlanması ve puanlanması kolaydır, puanlama objektiftir, üst düzey bilişsel becerileri yazmak zordur, sentez düzeyinde soru yazmak olanaklı değildir. Şans başarısı karışma ihtimali vardır. Çok sayıda soru sorulabilir. Sistematik hata karışma ihtimali düşüktür.

Çoktan seçmeli madde yazım kuralları;

- Öğrenci seçenekleri görmesine gerek kalmadan doğru cevabı verebilmelidir,
- Öğrencinin henüz görmediği sözcük kullanılmamalıdır,
- Fotoğraf kullanılabilen durumlarda çok cümle kurmak yerine fotoğraf kullanılmalıdır,
- Gereksiz görsel kullanılmamalıdır,
- Gereksiz sözcük ve tekrarlardan kaçınılmalıdır,
- Seçenekler tutarlı olmalıdır,
- Seçeneklerin uzunlukları birbirine eşit olmalıdır,
- Dil bilgisi kurallarına uyulmalıdır,
- Madde kökü ve seçenekler aynı sayfada olmalıdır,
- İpucu vermekten kaçınılmalıdır.

YAZILI YOKLAMA (ESSAY)

- Cevap verme konusunda sınırsız bir özgürlük vardır.
- Anlatım becerisi iyi olan öğrenciler avantajlı olabilir.
- Sentez düzeyinde soru sormada kullanılacak tek yöntemdir.
- Üst düzey düşünme becerilerini ölçmek için kullanılır.
- Çok soru sorulamaması dezavantajdır.
- Sistemik hata karışma ihtimali yüksektir.
- Puanlamada öznellik en önemli dezavantajdır.
- Ayrıntılı bir cevap anahtarı çıkarılmalıdır.

KISA CEVAPLI SORULAR

- Öğrencinin bir sözcük, bir rakam, bir tarih ya da en çok bir cümle ile cevaplandırabileceği sorulardan oluşur.
- İstenen cevapların kısa ve belirgin olması, kısa cevaplı testlerin puanlanmasını genellikle nesnel kılar.
- Hazırlanması, uygulaması ve puanlaması kolay, kullanışlıdır. Soru sayısı artırılabilir, sistemik hata karışma olasılığı pek yoktur.
- İyi yazılmazsa üst düzey zihinsel becerileri ölçmez.

CÜMLE TAMAMLAMA (BOŞLUK DOLDURMA) SORULARI

- Sınırlı cevap gerektiren soru grubudur.
- Hazırlaması kolaydır.
- Cümleler ders kitabından aynen alınmamalıdır.
- Tek bir doğru cevap olacak biçimde yazılmalıdır.
- İpucu vermekten kaçınılmalıdır.
- Soru açık, net, anlaşılır olmalıdır.
- Bir cümlede çok sayıda boşluk bırakılmamalıdır.

SÖZLÜ YOKLAMA

Özellikle dile dayalı becerilerin ölçülmesi için kullanılan tek türdür.

- Karşılıklı ve devamlı bir etkileşim vardır.
- Her öğrenciye ayrı soru sorulmalıdır.
- Gereken süre oldukça fazladır.

- Öğrencilerin cevapları gözden geçirme şansı yoktur.
- Bireyden kaynaklanan hata olma ihtimali yüksektir.
- Sözlü anlatım becerisi iyi olanlar için avantajdır.
- Sınav yapılmadan önce tarihi bildirilmelidir.
- Sorular önceden hazırlanmalıdır.
- Cevap anahtarı hazırlanmalıdır.
- Basit olan sorudan başlanmalıdır.
- Puanlama hemen yapıp dönüt hemen verilmelidir.
- Yazılı sınav türü ile yoklanabiliyorsa sözlü yoklama yapılmamalıdır.

PORTFOLYO

Öğrencinin bir bütün olarak gelişim ve öğrenme süreci ile ürünlerini gösteren, aynı zamanda değerlendirilmesini de sağlayan sistemli ve amaçlı olarak oluşturulmuş dosyalardır.

Portfolyolar ile amaçlanan, öğrenciyi çok yönlü olarak ve öğrencinin gelişimini bir süreç olarak izlemek ve değerlendirmektir.

Portfolyolar ile öğrencinin öz geçmişi, ilgileri, tutumları, becerileri, yetenekleri, öğrenme biçimi, sosyal özellikleri vb. özelliklerinin tanınması amaçlanır.

- Portfolyolar öğrencinin yaptığı çalışmaların bir araya getirildiği herhangi bir çalışma dosyası değildir.
- Öğrenciyi başarılı / başarısız olarak sınıflandırmayı sağlayan bir araç değildir.
- Öğrencilerin özelliklerini birbirleri ile karşılaştırmak amacıyla oluşturulmuş araçlar değildir.
- Hem süreci hem de ürünü yansıtır.

Portfolyonun içeriği:

- ❖ Öğretmen kayıtları (gözlemler, anekdot kayıtları)
- ❖ Öğrencinin çalışmaları
- ❖ Öğrencinin sözel ve psikomotor becerilerini gösteren teyp ve video kayıtları
- ❖ Öğrencinin kendi çalışmaları hakkındaki düşünceleri, günlükler
- ❖ Öğrenciyeye yazılan mektuplar
- ❖ Öğrencinin yazdığı mektuplar
- ❖ Öğretmenin aileye ve diğer öğretmenlere yazdığı mektuplar

PORTFOLYO OLUŞTURMA SÜRECİ

TOPLAMA: Hangi çalışmaların toplanacağı

SEÇME: Gelişim alanlarını yansıtan çalışma seçimi

YANSITMA: Her bir çalışmayı neden seçtiği, süreçte öğrendikleri

SONUÇ: Bu çalışmayı niçin yaptık? gruba sunum yapılır

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMELERİ

ÖZ DEĞERLENDİRME

İlgi, yetenek, becerilerinin farkına varması,
Zayıf ve güçlü yönlerini keşfetme

AKRAN DEĞERLENDİRME

Performansını arkadaşlarının değerlendirmesi,
Aktif eğitim ortamı

ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRMELERİ

RUBRİK

Dereceli puanlama anahtarı,
Analitik rubrik, bütüncül rubrike göre daha nesnel

KONTROL LİSTESİ

Evet-Hayır
Var-Yok

DERECE ÖLÇEĞİ

Performansa dayalı işlem listesi

GÖZLEM FORMU

Somut performans ürünlerinin geliştirildiği alanlarda kullanılır

TEST VE MADDE İSTATİSTİKLERİ

***Merkezi eğilim ölçüleri grubun başarısı hakkında kabaca fikir yürütmemizi sağlar.

***Ranj(dizi genişliği), varyans, standart sapma, çeyrek sapma ise grubun homejen ya da heterojen olması hakkında bilgi verir.

ÖRNEK SORU:

ÖĞRENCİ	NOT
AHMET	85
ECE	70
MERT	85
CANAN	55
KEMAL	65

$$\text{ARİTMETİK ORTALAMA} = \frac{55+65+70+85+85}{5}$$

$$\text{ARİTMETİK ORTALAMA} = 72$$

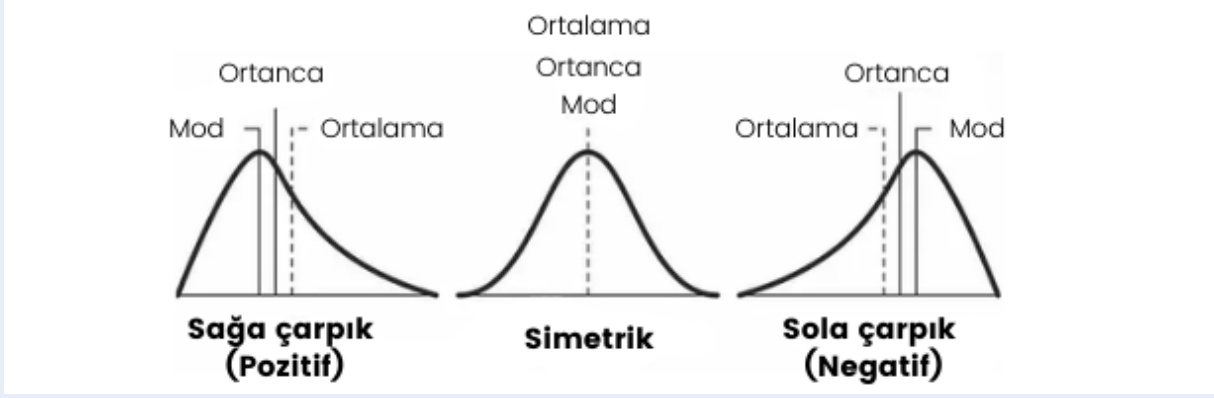
$$\text{MEDYAN} = 55, 65, 70, 80, 85$$

$$\text{MEDYAN} = 70$$

$$\text{MOD} = 55, 65, 70, 85, 85$$

$$\text{MOD} = 85$$

$$\text{RANJ} = 85-55 = 30$$

Sağa çarpık dağılımlarda öğrenciler düşük puanlar almıştır, test zor ya da grup başarısız denilebilir.

Sola çarpık dağılımlarda öğrenci puanları yüksek, test kolay ya da grup başarılı denilebilir.

Normal dağılımlarda sorular ve test orta güçlükte denilebilir.

MADDE İSTATİTLERİ

Eğitimde en sık kullanılan istatistikler madde güçlük indeksi, madde ayırt edicilik indeksi, madde güvenilirliği vb.dir.

Madde güçlük indeksi; maddenin kabaca zor mu, orta mı, kolay mı olduğunu gösteren bir istatistiktir.

Madde güçlük indeksi 1'e yaklaştıkça maddenin kolaylaştığı, 0'a yaklaştıkça zorlaştığı anlaşılır. 0.50 civarı ise ortalama güçlükte olduğu biçiminde yorumlanır.

Madde ayırt edicilik indeksi ise maddenin bilenle bilmeyeni ayırt edip edemediğine ilişkin bir istatistiktir. -1 ile 1 arasında değer alır ve genellikle 0.30 ile 1 arası ayırt edici olarak nitelendirilir.

